

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

Bijlage XXXII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2007 betreffende de modulaire structuur van de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs

---

BIJLAGE XXXII. – De modulaire opleiding “Orthopedagogie” VSPW Kortrijk

---

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

1 september 2015

Hoger Beroepsonderwijs

STUDIEGEBIED

SOCIAAL-AGOGISCH WERK

Opleiding
Orthopedagogie
CVO VSPW Kortrijk

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Omschrijving van de opleiding	6
1.1 Relatie opleiding – referentiekader	6
1.2 Beoogde competenties	7
1.3 Toelatingsvoorwaarden voor de opleiding	8
1.4 Certificering	8
1.5 Niveau en studiegebied	9
1.6 Omvang van de opleiding	9
1.7 Opleidingsstructuur	10
2 Beschrijving van de competenties	13
2.1 Generieke competenties (grondhoudingen)	13
2.2 Algemeen beroepsgerichte competenties (basiscompetenties)	14
2.3 Beroepsspecifieke competenties (kerntaken)	17
3 Opleidingsstructuur	22
3.1 Observeren en rapporteren	22
3.1.1 Situering van de module in de opleiding	22
3.1.2 Instapvereisten voor de module	22
3.1.3 Omvang van de module	22
3.1.4 Beoogde competenties	22
3.2 Omgaan met informatie	22
3.2.1 Situering van de module in de opleiding	22
3.2.2 Instapvereisten voor de module	23
3.2.3 Omvang van de module	23
3.2.4 Beoogde competenties	23
3.3 Communicatieve vaardigheden	23
3.3.1 Situering van de module in de opleiding	23
3.3.2 Instapvereisten voor de module	23
3.3.3 Omvang van de module	24
3.3.4 Beoogde competenties	24
3.4 Orthopedagogie	24
3.4.1 Situering van de module in de opleiding	24
3.4.2 Instapvereisten voor de module	24
3.4.3 Omvang van de module	24
3.4.4 Beoogde competenties	24
3.5 Orthopedagogische thema's A	25
3.5.1 Situering van de module in de opleiding	25
3.5.2 Instapvereisten voor de module	25
3.5.3 Omvang van de module	25
3.5.4 Beoogde competenties	25

3.6	Orthopedagogische thema's B.....	26
3.6.1	Situering van de module in de opleiding.....	26
3.6.2	Instapvereisten voor de module.....	26
3.6.3	Omvang van de module.....	26
3.6.4	Beoogde competenties.....	26
3.7	Psychologische thema's.....	26
3.7.1	Situering van de module in de opleiding.....	26
3.7.2	Instapvereisten voor de module.....	26
3.7.3	Omvang van de module.....	27
3.7.4	Beoogde competenties.....	27
3.8	Visie op begeleiden.....	27
3.8.1	Situering van de module in de opleiding.....	27
3.8.2	Instapvereisten voor de module.....	27
3.8.3	Omvang van de module.....	27
3.8.4	Beoogde competenties.....	28
3.9	Omgaan met diversiteit.....	28
3.9.1	Situering van de module in de opleiding.....	28
3.9.2	Instapvereisten voor de module.....	28
3.9.3	Omvang van de module.....	28
3.9.4	Beoogde competenties.....	28
3.10	Systemisch denken en handelen.....	29
3.10.1	Situering van de module in de opleiding.....	29
3.10.2	Instapvereisten voor de module.....	29
3.10.3	Omvang van de module.....	29
3.10.4	Beoogde competenties.....	29
3.11	Werken met netwerken.....	30
3.11.1	Situering van de module in de opleiding.....	30
3.11.2	Instapvereisten voor de module.....	30
3.11.3	Omvang van de module.....	30
3.11.4	Beoogde competenties.....	30
3.12	Levensloopspsychologie.....	31
3.12.1	Situering van de module in de opleiding.....	31
3.12.2	Instapvereisten voor de module.....	31
3.12.3	Omvang van de module.....	31
3.12.4	Beoogde competenties.....	31
3.13	Biologische basis van gedrag.....	31
3.13.1	Situering van de module in de opleiding.....	31
3.13.2	Instapvereisten voor de module.....	31
3.13.3	Omvang van de module.....	32
3.13.4	Beoogde competenties.....	32
3.14	Doelgroepen A.....	32

3.14.1	Situering van de module in de opleiding	32
3.14.2	Instapvereisten voor de module	32
3.14.3	Omvang van de module	32
3.14.4	Beoogde competenties	32
3.15	Doelgroepen B	33
3.15.1	Situering van de module in de opleiding	33
3.15.2	Instapvereisten voor de module	33
3.15.3	Omvang van de module	33
3.15.4	Beoogde competenties	33
3.16	Doelgroepen C	33
3.16.1	Situering van de module in de opleiding	34
3.16.2	Instapvereisten voor de module	34
3.16.3	Omvang van de module	34
3.16.4	Beoogde competenties	34
3.17	Psychopathologie	34
3.17.1	Situering van de module in de opleiding	34
3.17.2	Instapvereisten voor de module	34
3.17.3	Omvang van de module	34
3.17.4	Beoogde competenties	35
3.18	Werken in en met groepen	35
3.18.1	Situering van de module in de opleiding	35
3.18.2	Instapvereisten voor de module	35
3.18.3	Omvang van de module	35
3.18.4	Beoogde competenties	36
3.19	Werken in team en organisatie.....	36
3.19.1	Situering van de module in de opleiding	36
3.19.2	Instapvereisten voor de module	36
3.19.3	Omvang van de module	36
3.19.4	Beoogde competenties	36
3.20	Mens en maatschappij	37
3.20.1	Situering van de module in de opleiding	37
3.20.2	Instapvereisten voor de module	37
3.20.3	Omvang van de module	37
3.20.4	Beoogde competenties	37
3.21	Ethisch en deontologisch handelen	38
3.21.1	Situering van de module in de opleiding	38
3.21.2	Instapvereisten voor de module	38
3.21.3	Omvang van de module	38
3.21.4	Beoogde competenties	38
3.22	Recht voor welzijnswerkers	39
3.22.1	Situering van de module in de opleiding	39

3.22.2	Instapvereisten voor de module	39
3.22.3	Omvang van de module	39
3.22.4	Beoogde competenties	39
3.23	Werkplekleren.....	40
3.23.1	Beoogde competenties	40
3.23.2	Beroepspraktijk 1	47
3.23.3	Beroepspraktijk 2	47
3.23.4	Beroepspraktijk 3	48
3.23.5	Beroepspraktijk 4	49
3.23.6	Beroepspraktijk 5	49

1 Omschrijving van de opleiding

1.1 Relatie opleiding – referentiekader

Het opleidingsprofiel is gebaseerd op het beroepsreferentiekader opvoeder – begeleider HBO 5 uitgewerkt door het beroepenveld (mei 2011)¹. In dit document wordt de essentie van de functie van opvoeder-begeleider als volgt omschreven:

“De essentie van de functie van *een opvoeder-begeleider* is het begeleiden/ondersteunen van personen in hun ontwikkeling en/of evolutie. Hij² richt de focus op de totale persoon en op alle elementen van de complexe leefsituatie van de betrokkenen in hun omgeving. Bovendien ligt het accent meestal op frequente en langdurige contacten in dagdagelijkse situaties in de voorziening of op de begeleiding in – en van – de eigen leefomgeving van de cliënt. De uitoefening van dit beroep vraagt niet alleen beroepsspecifieke competenties maar ook basiscompetenties. Deze zijn fundamentele componenten van het functioneren van de opvoeder-begeleider”.

Cursisten en afgestudeerden werken in volgende sectoren en organisaties van de welzijnszorg:

- voorzieningen voor kinderen, jongeren en volwassenen met een handicap erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
- Bijzondere Jeugdzorg
- Centra voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
- Centra voor Integrale Gezinszorg
- Buitenschoolse Kinderopvang
- Centra voor Algemeen Welzijnswerk
- Jeugd – en Jongerenwelzijnswerk
- Internaten
- ...

Cursisten en afgestudeerden werken in de volgende werkvormen: residentieel, semi-residentieel, ambulantly of mobiel.

---

¹ Volgende personen uit het beroepenveld verleenden hun medewerking bij het samenstellen van het beroepsreferentiekader: Ann Dobbelaere, OC Br. Ebergiste, Gent; Danny Vandermoeren, MFC Ten Dries, Landegem; Patrick Cools, Emiliani, Lokeren; Emmanuel Lootens, De Vierklaver, Landegem; Pieter Van der Schueren, Home Diepenbroek, Kwatrecht; Karin Van Driessche, Home Diepenbroek, Kwatrecht; Roos Strobbe, De Heide, Merelbeke; Wim De Wulf, Ter Muren, Erembodegem; Jet Muermans, Pedagogische Begeleidingsdienst VDKVO; Carina De Greyt, De Vierklaver, Landegem; Carine Rotsaert, Heuvelheem, Kruishoutem.

² In functie van de leesbaarheid is steeds het mannelijke voornaamwoord ‘hij’ gebruikt in deze tekst. Waar ‘hij’ staat kan uiteraard ook ‘zij’ worden gelezen.

Naast het alternatief beroepsreferentiekader werden in de loop van 2014 tevens diverse ronde tafel gesprekken gehouden met vertegenwoordigers van de belangrijkste sectoren. Op basis hiervan werden actuele trends en evoluties in kaart gebracht en werd nagedacht over de klemtonen voor een aangepast opleidingsprofiel.

1.2 Beoogde competenties

De opleiding beoogt generieke, algemene beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties. In de hiernavolgende schema's worden generieke competenties en algemene beroepsgerichte competenties behandeld als grondhoudingen en basiscompetenties. De beroepsspecifieke competenties worden onderverdeeld volgens de verschillende aspecten die het beroepenveld als relevant aanduidt.

Als **grondhoudingen** (generieke competenties) onderscheiden we:

- Respect voor de totale persoon in zijn context
- Kritisch reflecteren
- Denk-, leer- en redeneervermogen

Als **basiscompetenties** (algemene beroepsgerichte competenties) onderscheiden we:

- Doelgericht en respectvol communiceren
- Omgaan met informatie
- Toepassingsgericht werken
- Emancipatorisch werken
- Ethisch handelen
- Omgaan met diversiteit
- Opnemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid

Als **kerntaken** (beroepsspecifieke competenties) onderscheiden we:

- (Ortho)(ped)agogisch handelen en begeleiden
- Organiseren en begeleiden van processen m.b.t. wonen, leren, werken en vrije tijd
- Samenwerken
- (Mee) vormgeven aan de processen van handelingsplanning
- Ondersteunen en ontwikkelen van netwerken
- Omgaan met structurele risicofactoren voor de cliëntengroep

Daarnaast wordt in de opleiding aandacht besteed aan assertiviteit, empathie, flexibiliteit, kritische ingesteldheid, betrokkenheid, verantwoordelijkheidszin en betrouwbaarheid.

1.3 Toelatingsvoorwaarden voor de opleiding

De algemene toelatingsvoorwaarden worden bepaald door het Decreet betreffende het volwassenenonderwijs:

- De cursist moet voldaan hebben aan de deeltijdse leerplicht.
- De cursist moet beschikken over een van de volgende studiebewijzen:
  - een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs dat minstens drie jaar behaald is
  - een diploma van het secundair onderwijs
  - een certificaat van een opleiding van het secundair onderwijs voor sociale promotie van minimum 900 lestijden
  - een certificaat van een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs van minimum 900 lestijden
  - een certificaat van het hoger beroepsonderwijs
  - een diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie
  - een diploma van het hoger beroepsonderwijs
  - een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan
  - een diploma van bachelor of master
  - een studiebewijs dat krachtens een wettelijke norm, een Europese richtlijn of een internationale overeenkomst wordt erkend als gelijkwaardig met een van de voorgaande diploma's. Bij ontstentenis van een dergelijke erkenning kan het centrumbestuur personen die in een land buiten de Europese Unie een diploma of getuigschrift hebben behaald dat toelating geeft tot het hoger onderwijs in dat land, toelaten tot de inschrijving voor een opleiding hoger beroepsonderwijs.

Het centrumbestuur kan ook afwijkende toelatingsvoorwaarden in het centrumreglement bepalen zodat cursisten die niet voldoen aan de wettelijke toelatingsvoorwaarden toch kunnen toegelaten worden. De afwijkende toelatingsvoorwaarden kunnen enkel gebaseerd zijn op:

- humanitaire redenen
- medische, psychische of sociale redenen
- het algemene niveau van de cursist, getoetst met een toelatingsproef.

Naast deze toelatingsvoorwaarden is ook:

- een sterke algemene ontwikkeling belangrijk
- een interesse voor het ruime maatschappelijk gebeuren onontbeerlijk
- een algemene kennis van het Nederlands gewenst
- kennis van mediagebruik noodzakelijk

1.4 Certificering

De opleiding leidt tot het diploma van Gegradueerde in de Orthopedagogie.

1.5 Niveau en studiegebied

De opleiding behoort tot het hoger beroepsonderwijs, niveau 5 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. De opleiding situeert zich binnen het studiegebied sociaal-agogisch werk.

1.6 Omvang van de opleiding

De opleiding heeft een omvang van 1440 LT.

1.7 Opleidingsstructuur

Module	Lestijden
Observeren en rapporteren	40 LT
Omgaan met informatie	60 LT
Communicatieve vaardigheden	60 LT
Orthopedagogie	40 LT
Orthopedagogische thema's A	40 LT
Orthopedagogische thema's B	40 LT
Psychologische thema's	40 LT
Visie op begeleiden	60 LT
Omgaan met diversiteit	40 LT
Systemisch denken en handelen	40 LT
Werken met netwerken	40 LT
Levensloopsychologie	40 LT
Biologische basis van gedrag	40 LT
Doelgroepen A	40 LT
Doelgroepen B	40 LT
Doelgroepen C	40 LT
Psychopathologie	40 LT
Werken in en met groepen	40 LT
Werken in team en organisatie	60 LT
Mens en maatschappij	40 LT
Ethisch en deontologisch handelen	40 LT
Recht voor welzijnswerkers	40 LT
Werkplekieren	
Beroepspraktijk 1	80 LT
Beroepspraktijk 2	100 LT
Beroepspraktijk 3	100 LT
Beroepspraktijk 4	100 LT
Beroepspraktijk 5	100 LT
Totaal aantal lestijden	1440 LT

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

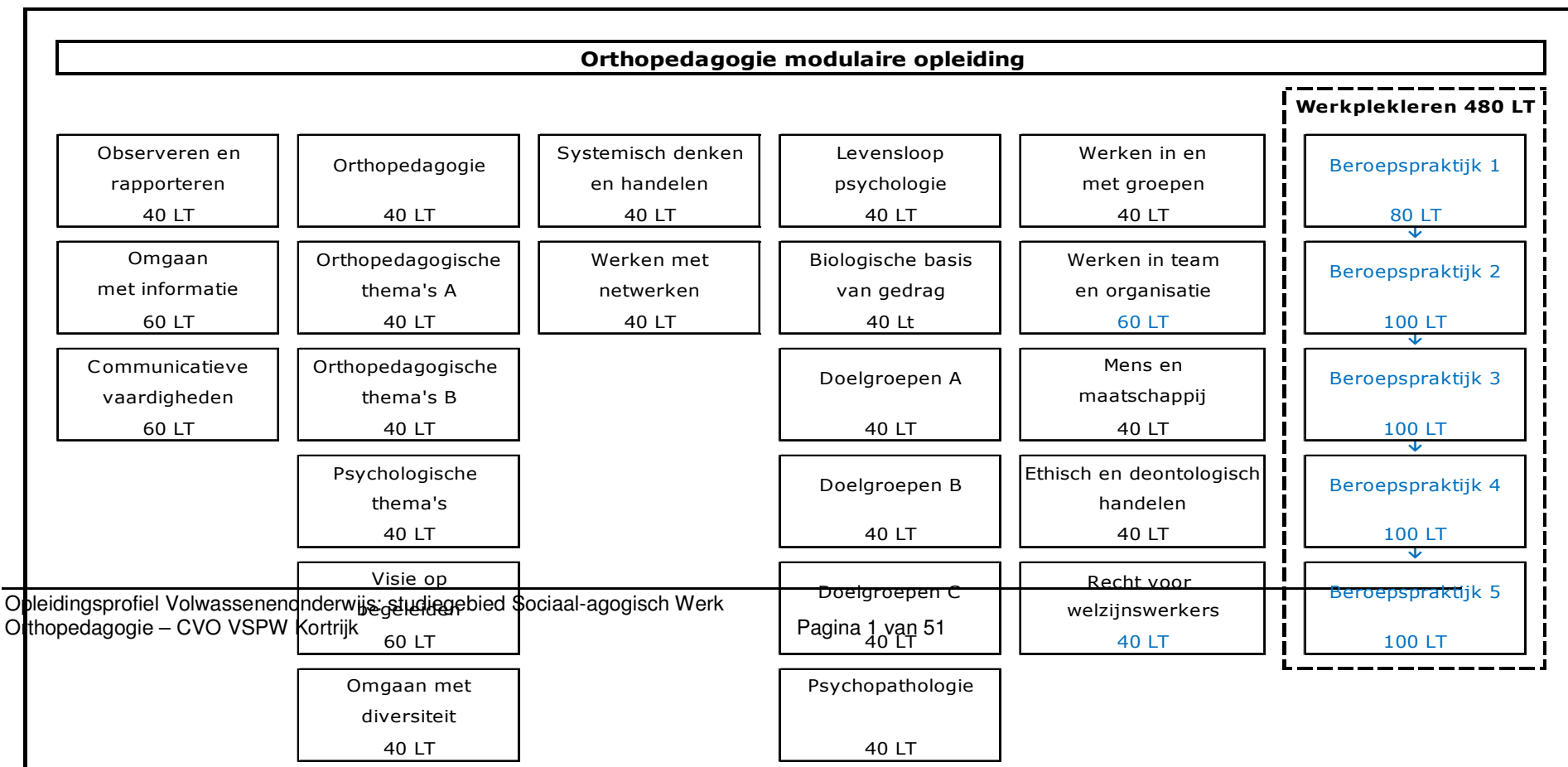
Bijlage XXXII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2007 betreffende de modulaire structuur van de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs

BIJLAGE XXXII. – De modulaire opleiding “Orthopedagogie” VSPW Kortrijk

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

1 september 2015

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

Bijlage XXXII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2007 betreffende de modulaire structuur van de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs

---

BIJLAGE XXXII. – De modulaire opleiding “Orthopedagogie” VSPW Kortrijk

---

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

1 september 2015

2 Beschrijving van de competenties

2.1 Generieke competenties (grondhoudingen)

G 1 Respect voor de totale persoon in zijn context

<i>Omschrijving: de cursist toont (verbaal en non-verbaal) waardering t.a.v. de eigenheid van de cliënt en zijn context, de werkomgeving en zichzelf</i>	
De cursist	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
G 1.2	handelt vanuit gelijkwaardigheid voor elke persoon
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld

G 2 Kritisch reflecteren

<i>Omschrijving: de cursist heeft een goed zicht op zijn functioneren, formuleert vanuit dit inzicht persoonlijke leerdoelen en kan ook kritisch kijken naar de organisatie</i>	
De cursist	
G 2.1	reflecteert op positief-kritische wijze over zijn mogelijkheden, grenzen, beperkingen, gedrag en agogisch handelen
G 2.2	formuleert leerpunten op basis van evaluatie van het eigen functioneren
G 2.3	stuurt op basis van feedback zijn eigen handelen bij
G 2.4	geeft zijn professioneel handelen permanent en actief vorm op basis van zelfreflectie en deskundigheidsontwikkeling
G 2.5	kijkt kritisch ten aanzien van de werking van de eigen organisatie
G 2.6	formuleert op basis van analyse en reflectie constructieve bedenkingen met betrekking tot de doelgroep en de eigen werking

G 3 Denk-, leer-, en redeneervermogen

Omschrijving: de cursist is gericht op het verwerven van nieuwe informatie, denkwijzen, benaderingen en vaardigheden	
De cursist	
G 3.1	leert systematisch vanuit eigen ervaring en vanuit ervaring van anderen
G 3.2	houdt vakkennis op peil door middel van zelfstudie, bijscholing...
G 3.3	past nieuwe inzichten onmiddellijk toe en ziet praktijkmogelijkheden
G 3.4	vertaalt tegenslagen in leerpunten
G 3.5	zoekt naar aanvullende en nieuwe informatie, naar nieuwe toepassingen, verklaringen, verbanden, inzichten

2.2 Algemeen beroepsgerichte competenties (basiscompetenties)

BC 1 Doelgericht en respectvol communiceren

Omschrijving: de cursist drukt zich mondeling en schriftelijk uit op gepaste wijze	
De cursist	
BC 1.1	verduidelijkt zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen
BC 1.2	argumenteert zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen
BC 1.3	past theorieën en werkmodellen rond communicatie gepast toe
BC 1.4	past communicatiemiddelen toe met respect voor de deontologie
BC 1.5	hanteert op een effectieve en efficiënte wijze communicatieve vaardigheden in de omgang met de andere

BC 2 Omgaan met informatie

Omschrijving: de cursist gaat correct om met informatie	
De cursist	
BC 2.1	verzamelt en verwerkt doelgericht informatie vanuit verschillende bronnen
BC 2.2	hanteert ICT-mogelijkheden functioneel
BC 2.3	brengh informatie uit verschillende bronnen samen en kadert deze in een ruimere context
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 2.5	stelt dossiers samen en schrijft professionele rapporten en nota's
BC 2.6	gaat kritisch om met informatiebronnen
BC 2.7	refereert correct

BC 2.8	gaat deontologisch correct om met informatie
BC 2.9	presenteert informatie op een duidelijke en correcte manier

BC 3 Toepassingsgericht werken

Omschrijving: de cursist integreert geleerde begrippen- en denkkaders in de praktijk	
De cursist	
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkerreinen
BC 3.4	koppelt nieuwe gegevens uit de praktijk aan reeds gekende situaties
BC 3.5	stemt de gekozen methoden op een creatieve wijze af op de situatie

BC 4 Emancipatorisch werken

Omschrijving: de cursist versterkt de cliënt in zijn mogelijkheden en in zijn positie in de samenleving	
De cursist	
BC 4.1	benadert de cliënt op basis van gelijkwaardigheid
BC 4.2	is zich bewust van de mogelijkheden, krachten en rechten van de cliënt én van het belang hiervan
BC 4.3	stimuleert de participatie- en inspraakmogelijkheden van de cliënt
BC 4.4	ondersteunt bij het opbouwen en versterken van de netwerken van de cliënt

BC 5 Ethisch handelen

Omschrijving: de cursist verantwoordt zijn (ortho)(ped)agogisch handelen vanuit ethische standpunten in relatie tot alle partners in de hulpverlening en de samenleving	
De cursist	
BC 5.1	gaat discreet om met informatie van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BC 5.2	houdt rekening met deontologische afspraken en kaders (beroepsgeheim, meldingsplicht, rechtspositie...)
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BC 5.4	is zich bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de cliënt / het netwerk van de cliënt, de organisatie en de ruime samenleving
BC 5.5	gaat respectvol om met ethische vragen en dilemma's

BC 6 Omgaan met diversiteit

Omschrijving: de cursist gaat respectvol om met verscheidenheid	
De cursist	
BC 6.1	relatieveert zijn waarden en normen
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen
BC 6.3	functioneert in een interculturele omgeving vanuit een gefundeerd en genuanceerd beeld op diversiteit
BC 6.4	werkt constructief samen met personen met andere opvattingen en waarden

BC 7 Opnemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid

Omschrijving: de cursist schat de impact in van maatschappelijke ontwikkelingen op het beroepenveld en de eigen praktijk	
De cursist	
BC 7.1	volgt beleidsmatige ontwikkelingen op
BC 7.2	duidt de wisselwerking tussen maatschappelijke, groepsgebonden en individuele problematieken
BC 7.3	ontwikkelt begrip en betrokkenheid m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen
BC 7.4	werkt mee aan het sensibiliseren van de maatschappelijke opinie m.b.t. een respectvolle houding t.a.v. cliënten

2.3 Beroepsspecifieke competenties (kerntaken)

BSC 1	(Ortho)(ped)agogisch handelen en begeleiden
	<i>Omschrijving: de cursist handelt en begeleidt de cliënten op een (ortho)(ped)agogisch verantwoorde wijze met het oog op hun maximale ontplooiing</i>
BSC 1.1	De cursist bouwt een professionele begeleidingsrelatie uit met de cliënt / het netwerk van de cliënt
	De cursist
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.1.2	schept een groeibevorderend opvoedings- en begeleidingsklimaat
BSC 1.1.3	stimuleert de cognitieve, emotionele, sociale en motorische ontwikkeling en ontplooiing
BSC 1.1.4	benadert de cliënt in relatie tot zijn sociale context
BSC 1.1.5	bouwt een vertrouwensrelatie op met de cliënt in zijn sociale context

BSC 1.1.6	hanteert een gepast evenwicht tussen afstand en nabijheid
BSC 1.2	De cursist ontwikkelt een eigen begeleidingsstijl
	De cursist
BSC 1.2.1	heeft zicht op zijn eigen begeleidingsstijl
BSC 1.2.2	past zijn begeleidingsstijl aan in functie van de doelgroep en de situatie
BSC 1.2.3	hanteert een probleemoplossende begeleidingsstijl
BSC 1.2.4	hanteert een coachende begeleidingsstijl
BSC 1.2.5	evalueert het eigen aandeel in de begeleidingsrelatie
BSC 1.3	De cursist past (ortho)(ped)agogische methoden en technieken bewust en doelgericht toe
	De cursist
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 1.3.3	analyseert (ortho)(ped)agogische vraagstellingen in interactie met de cliënten en hun context
BSC 1.3.4	herformuleert (ortho)(ped)agogische vragen in interactie met de cliënten en hun context
BSC 1.3.5	werkt planmatig vanuit emancipatorisch perspectief
BSC 1.3.6	werkt veranderingsstrategieën uit, afgestemd op de kenmerken van de cliënt en zijn context
BSC 1.3.7	optimaliseert veranderingsstrategieën op basis van observaties
BSC 1.3.8	verwijst gericht door indien nodig

BSC 2	Organiseren en begeleiden van processen m.b.t. wonen, leren, werken en vrije tijd
	<i>Omschrijving: de cursist organiseert en begeleidt aangepaste activiteiten in samenspraak met cliënten en/of hun netwerk</i>
BSC 2.1	De cursist handelt bewust, doelgericht, systematisch en planmatig
	De cursist
BSC 2.1.1	analyseert adequaat een situatie
BSC 2.1.2	formuleert haalbare doelstellingen op basis van de situatieanalyse
BSC 2.1.3	realiseert de doelstellingen op een systematische wijze
BSC 2.1.4	evalueert proces – en productgericht
BSC 2.2	De cursist begeleidt dagelijkse activiteiten
	De cursist

BSC 2.2.1	organiseert woon-, leer-, werk- en vrijetijdsactiviteiten op methodische wijze
BSC 2.2.2	begeleidt woon-, leer-, werk- en vrijetijdsactiviteiten op methodische wijze
BSC 2.2.3	verleent de noodzakelijke lichamelijke verzorging / heeft oog voor persoonlijke hygiëne van de cliënt
BSC 2.2.4	verricht correct en adequaat de noodzakelijke cliëntgebonden administratieve taken o.a. budget
BSC 2.3	De cursist begeleidt groepsprocessen en stuurt deze aan
	De cursist
BSC 2.3.1	past theorieën en werkmodellen rond groepsdynamica adequaat toe
BSC 2.3.2	hanteert groepsdynamische processen
BSC 2.3.3	hanteert het evenwicht tussen groepsgericht en persoonsgericht werken
BSC 2.3.4	anticipeert op probleemsituaties en conflicten
BSC 2.3.5	leidt vergaderingen

BSC 3	Samenwerken
	<i>Omschrijving: de cursist overlegt en werkt samen met collega's en andere professionelen</i>
BSC 3.1	De cursist werkt samen met collega's
	De cursist
BSC 3.1.1	past theorieën en werkmodellen van samenwerking adequaat toe
BSC 3.1.2	hanteert adequaat groeps- en organisatieprocessen in functie van de samenwerking
BSC 3.1.3	neemt specifieke verantwoordelijkheden op in functie van een gezamenlijk doel/te bereiken resultaat
BSC 3.1.4	komt tot constructieve oplossingen/veranderingen, rekening houdend met de inbreng van de andere en de situatie
BSC 3.2	De cursist draagt actief bij tot een positief samenwerkingsklimaat
	De cursist
BSC 3.2.1	leeft afspraken correct na
BSC 3.2.2	overziet de consequenties van zijn handelingen voor collega's
BSC 3.2.3	stemt zijn werkzaamheden af met rechtstreekse collega's en andere disciplines
BSC 3.2.4	reflecteert op een positief-kritische manier ten aanzien van de teamwerking

BSC 3.3	<i>De cursist profileert zich als een geëngageerd teamlid</i>
	De cursist
BSC 3.3.1	rapporteert mondeling en schriftelijk aan collega's
BSC 3.3.2	bespreekt zijn eigen handelen met collega's
BSC 3.3.3	neemt actief deel aan het teamoverleg
BSC 3.3.4	maakt op professionele wijze verslag van overlegmomenten
BSC 3.3.5	gaat zorgzaam om met collega's en stimuleert, motiveert en enthousiasmeert hen
BSC 3.3.6	levert een constructieve bijdrage aan de teamontwikkeling
BSC 3.3.7	profileert zich in team, rekening houdend met zijn mandaat
BSC 3.3.8	hanteert conflicten in team overeenkomstig zijn mandaat
BSC 3.4	<i>De cursist engageert zich ten opzichte van het hele organisatiegeburen</i>
	De cursist
BSC 3.4.1	plaatst zichzelf binnen de werking van de organisatie
BSC 3.4.2	handelt conform de beleidsvisie van de organisatie
BSC 3.4.3	stelt zich loyaal en constructief kritisch op ten aanzien van de eigen organisatie
BSC 3.4.4	denkt actief mee aan de kwaliteitsverbetering op groeps- en organisatieniveau
BSC 3.4.5	heeft zicht op de sectorspecifieke wetgevende kaders
BSC 3.4.6	volgt de maatschappelijke en beleidsmatige evoluties in de eigen sector en de samenleving op

BSC 4	<i>(Mee) vormgeven aan de processen van handelingsplanning</i>
	<i>Omschrijving: de cursist levert een substantiële bijdrage aan de vormgeving van het proces van handelingsplanning</i>
	De cursist
BSC 4.1	verzamelt relevante informatie in functie van de beeldvorming van de cliënt
BSC 4.2	signaleert ontwikkelingen en/of veranderingen in het gedrag van de cliënt
BSC 4.3	formuleert en analyseert in overleg de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning
BSC 4.5	levert een bijdrage aan het omschrijven van de doelen, de methoden en de middelen die inspelen op de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BSC 4.6	neemt deel aan de evaluatie en het optimaliseren van de doelen, methoden en middelen in functie van de vragen en noden van de cliënt / het netwerk

van de cliënt

BSC 5	Ondersteunen en ontwikkelen van netwerken
	<i>Omschrijving: de cursist werkt samen met, creëert of versterkt netwerken die voor de woon- en leefsituatie van de cliënt belangrijk zijn.</i>
	De cursist
BSC 5.1	heeft zicht op de netwerken van de cliënt
BSC 5.2	werkt verbindend
BSC 5.3	gaat een professionele alliantie met de netwerken van de cliënt aan
BSC 5.4	bewaakt samen met de cliënt de kwaliteit en de duurzaamheid van de netwerken
BSC 5.5	behartigt de belangen van de cliënt en zijn netwerk
BSC 5.6	communiceert/overlegt op gepaste wijze met relevante betrokkenen van het netwerk

BSC 6	Omgaan met structurele risicofactoren voor de cliëntengroep
	<i>Omschrijving: de cursist anticipeert op structurele risicofactoren voor de cliënten</i>
	De cursist
BSC 6.1	signaleert risicofactoren
BSC 6.2	onderneemt preventieve acties in dagelijkse situaties om problemen te voorkomen of om problemen in te dijken
BSC 6.3	handelt preventief in het kader van de individuele begeleiding

3 Opleidingsstructuur

3.1 Observeren en rapporteren

3.1.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module verwerft de cursist de vaardigheid om professioneel te observeren. Daarnaast wordt uitgebreid ingegaan op mondelinge en schriftelijke rapportage.

3.1.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.1.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.1.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 2.2	hanteert ICT-mogelijkheden functioneel
BC 2.3	brengh informatie uit verschillende bronnen samen en kadert deze in een ruimere context
BC 2.5	stelt dossiers samen en schrijft professionele rapporten en nota's
BC 2.8	gaat deontologisch correct om met informatie
BC 2.9	presenteert informatie op een duidelijke en correcte manier
BSC 3.3.1	rapporteert mondeling en schriftelijk aan collega's
BSC 3.3.4	maakt op professionele wijze verslag van overlegmomenten
BSC 4.1	verzamelt relevante informatie in functie van de beeldvorming van de cliënt
BSC 4.2	signaleert ontwikkelingen en/of veranderingen in het gedrag van de cliënt

3.2 Omgaan met informatie

3.2.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist leert informatie te verzamelen en te verwerken met het oog op oordeelsvorming, meningsvorming en (zelf)kritisch kijken.

3.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten

3.2.3 Omvang van de module

60 lestijden.

3.2.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 2.1	reflecteert op positief-kritische wijze over zijn mogelijkheden, grenzen, beperkingen, gedrag en agogisch handelen
G 2.2	formuleert leerpunten op basis van evaluatie van het eigen functioneren
G 2.4	geeft zijn professioneel handelen permanent en actief vorm op basis van zelfreflectie en deskundigheidsontwikkeling
BC 2.1	verzamelt en verwerkt doelgericht informatie vanuit verschillende bronnen
BC 2.2	hanteert ICT-mogelijkheden functioneel
BC 2.3	brenkt informatie uit verschillende bronnen samen en kadert deze in een ruimere context
BC 2.6	gaat kritisch om met informatiebronnen
BC 2.7	refereert correct
BC 2.8	gaat deontologisch correct om met informatie
BC 5.1	gaat discreet om met informatie van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen

3.3 Communicatieve vaardigheden

3.3.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist leert op een professionele manier te communiceren. Er wordt aandacht besteed aan basisattitudes en -vaardigheden, theoretische kaders en methoden met het oog op integratie in de beroepspraktijk in het algemeen en in de relatie cliënt-begeleider in het bijzonder.

3.3.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.3.3 Omvang van de module

60 lestijden.

3.3.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.2	handelt vanuit gelijkwaardigheid voor elke persoon
BC 1.1	verduidelijkt zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen
BC 1.2	argumenteert zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen
BC 1.3	past theorieën en werkmodellen rond communicatie gepast toe
BC 1.4	past communicatiemiddelen toe met respect voor de deontologie
BC 1.5	hanteert op een effectieve en efficiënte wijze communicatieve vaardigheden in de omgang met de andere
BSC 5.6	communiqueert/overlegt op gepaste wijze met relevante betrokkenen van het netwerk

3.4 Orthopedagogie

3.4.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist maakt kennis met het begrippenkader en actieterrein van de orthopedagogie(k).

3.4.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.4.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.4.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 2.1	reflecteert op positief-kritische wijze over zijn mogelijkheden, grenzen, beperkingen, gedrag en agogisch handelen
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BC 3.4	koppelt nieuwe gegevens uit de praktijk aan reeds gekende situaties
BC 4.2	is zich bewust van de mogelijkheden, krachten en rechten van de

	cliënt én van het belang hiervan
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, ortho(ped)agogische en ethische kaders
BSC 2.1.1	analyseert adequaat een situatie

3.5 Orthopedagogische thema's A

3.5.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module wordt er geëxperimenteerd met specifieke (ortho)(ped)agogische werkvormen als middel in de begeleiding van doelgroepen.

3.5.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.5.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.5.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 3.3	past nieuwe inzichten onmiddellijk toe en ziet praktijkmogelijkheden
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren
BC 3.5	stemt de gekozen methoden op een creatieve wijze af op de situatie
BSC 1.1.2	schept een groeibevorderend opvoedings- en begeleidingsklimaat
BSC 1.1.3	stimuleert de cognitieve, emotionele, sociale en motorische ontwikkeling en ontplooiing
BSC 1.2.2	past zijn begeleidingsstijl aan in functie van de doelgroep en de situatie
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders

3.6 Orthopedagogische thema's B

3.6.1 Situering van de module in de opleiding

De cursist maakt kennis met een aantal specifieke en doelgroep overschrijdende (ortho)(ped)agogische modellen en methoden. In deze module worden zowel theoretische achtergronden als praktische handvatten aangereikt.

3.6.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.6.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.6.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 1.3.6	werkt veranderingsstrategieën uit, afgestemd op de kenmerken van de cliënt en zijn context
BSC 2.1.1	analyseert adequaat een situatie
BSC 2.3.4	anticipeert op probleemsituaties en conflicten

3.7 Psychologische thema's

3.7.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module biedt de cursist een aantal psychologische inzichten aan. Vanuit theoretische kaders krijgt de cursist inzicht in menselijk gedrag. De cursist verwerft hierdoor zicht op het eigen gedrag en dat van anderen.

3.7.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.7.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.7.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 2.1.1	analyseert adequaat een situatie
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning
BSC 4.5	levert een bijdrage aan het omschrijven van de doelen, de methoden en de middelen die inspelen op de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BSC 4.6	neemt deel aan de evaluatie en het optimaliseren van de doelen, methoden en middelen in functie van de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt

3.8 Visie op begeleiden

3.8.1 Situering van de module in de opleiding

De module streeft kennis en inzicht na betreffende actuele visies en principes in het (ortho)(ped)agogische handelen. Cursisten krijgen de passende theoretische kaders aangereikt en oefenen op het toepassen van deze invalshoeken.

3.8.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.8.3 Omvang van de module

60 lestijden.

3.8.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen
BC 4.1	benadert de cliënt op basis van gelijkwaardigheid
BC 4.2	is zich bewust van de mogelijkheden, krachten en rechten van de cliënt én van het belang hiervan
BC 4.3	stimuleert de participatie- en inspraakmogelijkheden van de cliënt
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BC 5.4	is zich bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de cliënt / het netwerk van de cliënt, de organisatie en de ruime samenleving
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen

3.9 Omgaan met diversiteit

3.9.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module verwerft de cursist kennis, inzicht en vaardigheden betreffende actuele visies en principes in het omgaan met diversiteit. In deze module krijgen cursisten kaders aangereikt en wordt er geoefend op het toepassen van deze invalshoeken.

3.9.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.9.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.9.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld

BC 2.3	brengt informatie uit verschillende bronnen samen en kadert deze in een ruimere context
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BC 6.1	relatieveert zijn waarden en normen
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen
BC 6.3	functioneert in een interculturele omgeving vanuit een gefundeerd en genuanceerd beeld op diversiteit
BC 6.4	werkt constructief samen met personen met andere opvattingen en waarden
BSC 2.3.4	anticipeert op probleemsituaties en conflicten

3.10 Systemisch denken en handelen

3.10.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module geeft een inleiding in de algemene systeemtheorie met daaraan gekoppeld de eerste aanzetten tot vertaling van het systeemdenken in het kijken naar en begeleiden van cliënt(system)en.

3.10.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.10.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.10.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
BC 1.3	past theorieën en werkmodellen rond communicatie gepast toe
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen
BSC 1.2.5	evalueert het eigen aandeel in de begeleidingsrelatie
BSC 4.3	formuleert en analyseert in overleg de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BSC 5.2	werkt verbindend
BSC 5.5	behartigt de belangen van de cliënt en zijn netwerk

BSC 5.6	communiceert/overlegt op gepaste wijze met relevante betrokkenen van het netwerk
---------	--

3.11 Werken met netwerken

3.11.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module wordt stil gestaan bij de rol van opvoeders-begeleiders in het werken met de netwerken waarvan de cliënt deel uitmaakt. De cursist leert stil te staan bij de eigen werkcontext en de bruggen die binnen deze context mogelijk zijn. Hij leert de vaardigheden om deze bruggen cliëntgericht verder uit te bouwen.

3.11.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.11.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.11.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 4.4	ondersteunt bij het opbouwen en versterken van de netwerken van de cliënt
BSC 1.1.4	benadert de cliënt in relatie tot zijn sociale context
BSC 1.1.5	bouwt een vertrouwensrelatie op met de cliënt in zijn sociale context
BSC 1.3.3	analyseert (ortho)(ped)agogische vraagstellingen in interactie met de cliënten en hun context
BSC 1.3.4	herformuleert (ortho)(ped)agogische vragen in interactie met de cliënten en hun context
BSC 1.3.6	werkt veranderingsstrategieën uit, afgestemd op de kenmerken van de cliënt en zijn context
BSC 5.1	heeft zicht op de netwerken van de cliënt
BSC 5.2	werkt verbindend
BSC 5.3	gaat een professionele alliantie met de netwerken van de cliënt aan
BSC 5.6	communiceert/overlegt op gepaste wijze met relevante betrokkenen van het netwerk

3.12 Levensloopsychologie

3.12.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module leert de cursist een begrippenkader betreffende ontwikkelingsfactoren en ontwikkelingstheorieën. Er wordt stilgestaan bij de verschillende levensfasen.

3.12.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.12.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.12.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.1.2	schept een groeibevorderend opvoedings- en begeleidingsklimaat
BSC 1.1.3	stimuleert de cognitieve, emotionele, sociale en motorische ontwikkeling en ontplooiing
BSC 1.2.2	past zijn begeleidingsstijl aan in functie van de doelgroep en de situatie
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 1.3.6	werkt veranderingsstrategieën uit, afgestemd op de kenmerken van de cliënt en zijn context
BSC 6.1	signaleert risicofactoren

3.13 Biologische basis van gedrag

3.13.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module wordt inzicht gegeven in de biologische basis van emoties, gedrag en ontwikkeling van de cliënt.

3.13.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.13.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.13.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen
BSC 1.1.3	stimuleert de cognitieve, emotionele, sociale en motorische ontwikkeling en ontplooiing
BSC 1.3.7	optimaliseert veranderingsstrategieën op basis van observaties
BSC 1.3.8	verwijst gericht door indien nodig
BSC 6.1	signaleert risicofactoren

3.14 Doelgroepen A

3.14.1 Situering van de module in de opleiding

Binnen deze module wordt dieper ingegaan op de ruime doelgroep van mensen met een beperking. Er wordt ingegaan op de begripsomschrijving, oorzaken en aanpak.

3.14.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.14.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.14.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen

BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning

3.15 Doelgroepen B

3.15.1 Situering van de module in de opleiding

Binnen deze module wordt aandacht besteed aan de ruime doelgroep van mensen met een specifieke (ortho)(ped)agogische hulpvraag. Er wordt ingegaan op de begripsomschrijving, oorzaken en aanpak.

3.15.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.15.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.15.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning

3.16 Doelgroepen C

3.16.1 Situering van de module in de opleiding

Binnen deze module wordt stilgestaan bij enkele specifieke doelgroepen. Er wordt ingegaan op de begripsomschrijving, oorzaken en aanpak.

3.16.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.16.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.16.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.2.4	hanteert bewust en doelgericht (ortho)(ped)agogische kaders
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning

3.17 Psychopathologie

3.17.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module worden een aantal psychische stoornissen besproken. Hierbij wordt er telkens aandacht besteed aan prevalentie, etiologie, begeleiding en behandeling.

3.17.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.17.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.17.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders
BSC 1.3.3	analyseert (ortho)(ped)agogische vraagstellingen in interactie met de cliënten en hun context
BSC 1.3.8	verwijst gericht door indien nodig
BSC 4.2	signaleert ontwikkelingen en/of veranderingen in het gedrag van de cliënt
BSC 6.1	signaleert risicofactoren
BSC 6.2	onderneemt preventieve acties in dagelijkse situaties om problemen te voorkomen of om problemen in te dijken

3.18 Werken in en met groepen

3.18.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module richt zich op het begeleiden van en samenwerken in groepen, zowel cliëntengroepen, cliëntsystemen, buurt, team, samenleving. Daarnaast wordt stilgestaan bij het kunnen hanteren van diverse leiderschapstijlen, aansluitend bij de eigenheid van de groep en het groepsproces.

3.18.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.18.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.18.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 6.4	werkt constructief samen met personen met andere opvattingen en waarden
BSC 1.1.6	hanteert een gepast evenwicht tussen afstand en nabijheid
BSC 2.3.1	past theorieën en werkmodellen rond groepsdynamica adequaat toe
BSC 2.3.2	hanteert groepsdynamische processen
BSC 2.3.3	hanteert het evenwicht tussen groepsgericht en persoonsgericht werken
BSC 2.3.5	leidt vergaderingen
BSC 3.1.2	hanteert adequaat groeps- en organisatieprocessen in functie van de samenwerking

3.19 Werken in team en organisatie

3.19.1 Situering van de module in de opleiding

Binnen deze module wordt de focus gelegd op de plaats van de opvoeder-begeleider in een team en in een ruimere organisatie. Er wordt ingegaan op de kenmerken, cultuur, communicatie en conflicthantering binnen een team.

3.19.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.19.3 Omvang van de module

60 lestijden.

3.19.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
BC 6.4	werkt constructief samen met personen met andere opvattingen en waarden
BSC 3.1.1	past theorieën en werkmodellen van samenwerking adequaat toe
BSC 3.1.2	hanteert adequaat groeps- en organisatieprocessen in functie van de samenwerking
BSC 3.1.3	neemt specifieke verantwoordelijkheden op in functie van een gezamenlijk doel/te bereiken resultaat
BSC 3.2.2	overziet de consequenties van zijn handelingen voor collega's
BSC 3.2.3	stemt zijn werkzaamheden af met rechtstreekse collega's en andere

	disciplines
BSC 3.2.4	reflecteert op een positief-kritische manier ten aanzien van de teamwerking
BSC 3.3.6	levert een constructieve bijdrage aan de teamontwikkeling
BSC 3.3.7	profileert zich in team, rekening houdend met zijn mandaat
BSC 3.3.8	hanteert conflicten in team overeenkomstig zijn mandaat
BSC 3.4.3	stelt zich loyaal en constructief kritisch op ten aanzien van de eigen organisatie

3.20 Mens en maatschappij

3.20.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module gaat in op de maatschappelijke organisatie, actuele visies en trends in de samenleving en de sector.

3.20.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.20.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.20.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 2.6	formuleert op basis van analyse en reflectie constructieve bedenkingen met betrekking tot de doelgroep en de eigen werking
G 3.5	zoekt naar aanvullende en nieuwe informatie, naar nieuwe toepassingen, verklaringen, verbanden en inzichten
BC 5.4	is zich bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de cliënt/het netwerk van de cliënt, de organisatie en de ruime samenleving
BC 7.2	duidt de wisselwerking tussen maatschappelijke, groepsgebonden en individuele problematieken
BC 7.3	ontwikkelt begrip en betrokkenheid m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen
BC 7.4	werkt mee aan het sensibiliseren van de maatschappelijke opinie m.b.t. een respectvolle houding t.a.v. cliënten
BSC 3.4.6	volgt de maatschappelijke en beleidsmatige evoluties in de eigen sector en de samenleving op

3.21 Ethisch en deontologisch handelen

3.21.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module worden de ethische aspecten van het begeleiden van cliënten behandeld. De module beoogt het aanbrengen van basisbegrippen, inzichten en instrumenten voor de verantwoording in het algemeen en het omgaan met ethische dilemma's in het bijzonder.

3.21.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.21.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.21.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.2	handelt vanuit gelijkwaardigheid voor elke persoon
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld
BC 2.8	gaat deontologisch correct om met informatie
BC 5.2	houdt rekening met deontologische afspraken en kaders (beroepsgeheim, meldingsplicht, rechtspositie...)
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen
BC 5.4	is zich bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van de cliënt / het netwerk van de cliënt, de organisatie en de ruime samenleving
BC 5.5	gaat respectvol om met ethische vragen en dilemma's
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen
BC 7.3	ontwikkelt begrip en betrokkenheid m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders

3.22 Recht voor welzijnswerkers

3.22.1 Situering van de module in de opleiding

In deze module verwerft de cursist kennis en inzicht in een aantal begrippen op het gebied van onder meer de mensenrechten, personen- en familierecht, de gerechtelijke organisatie, strafrecht, jeugdsanctierecht, sociaalzekerheidsrecht en het omgaan met privacy. Er wordt ook stilgestaan bij de toepassing van deze kennis.

3.22.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.22.3 Omvang van de module

40 lestijden.

3.22.4 Beoogde competenties

<i>De cursist</i>	
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe
BC 5.1	gaat discreet om met informatie van de cliënt / het netwerk van de cliënt
BC 5.2	houdt rekening met deontologische afspraken en kaders (beroepsgeheim, meldingsplicht, rechtspositie...)
BC 7.1	volgt beleidsmatige ontwikkelingen op
BSC 3.4.2	handelt conform de beleidsvisie van de organisatie
BSC 3.4.5	heeft zicht op de sectorspecifieke wetgevende kaders
BSC 3.4.6	volgt de maatschappelijke en beleidsmatige evoluties in de eigen sector en de samenleving op

3.23 Werkplekleren

Het werkplekleren is een belangrijke pijler voor de opleiding Orthopedagogie (totaal volume van 480 LT). Dit onderdeel wordt binnen ons centrum uitgewerkt in vijf modules beroepspraktijk: Beroepspraktijk 1 (80 LT), Beroepspraktijk 2 (100 LT), Beroepspraktijk 3 (100 LT), Beroepspraktijk 4 (100 LT) en Beroepspraktijk 5 (100 LT).

3.23.1 Beoogde competenties

Gezien het belang van het werkplekleren voor deze opleiding wordt in de modules beroepspraktijk een hele reeks aan competenties afgetoetst. We geven in onderstaande tabel een overzicht van alle competenties die binnen het werkplekleren worden getoetst met aanduiding van de modules waarin deze aan bod komen.

Verschillende competenties worden bij meer dan één module beroepspraktijk vermeld. Wanneer eenzelfde competentie bij een aansluitende reeks van modules beroepspraktijk wordt benoemd, dan duidt dit op een opbouw van het beheersingsniveau voor deze competentie over deze modules heen.

Wanneer een competentie tussen haakjes wordt aangeduid bij een module, dan betekent dit dat deze competentie niet expliciet wordt getoetst in deze module. Gezien de volgtijdelijkheid van de modules beroepspraktijk veronderstellen we dat deze competenties in dat geval door de cursist zijn beheerst.

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

Bijlage XXXII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2007 betreffende de modulaire structuur van de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs

---

BIJLAGE XXXII. – De modulaire opleiding “Orthopedagogie” VSPW Kortrijk

---

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

1 september 2015

		Beroepspraktijk 1	Beroepspraktijk 2	Beroepspraktijk 3	Beroepspraktijk 4	Beroepspraktijk 5
	<i>De cursist</i>					
G 1.1	benadert en waardeert de persoon in zijn totaliteit	X	X	X	(X)	(X)
G 1.2	handelt vanuit gelijkwaardigheid voor elke persoon	X	X	X	(X)	(X)
G 1.3	respecteert de rechten en plichten van alle actoren in het werkveld	X	X	X	(X)	(X)
G 2.1	reflecteert op positief-kritische wijze over zijn mogelijkheden, grenzen, beperkingen, gedrag en agogisch handelen	X	X	X	X	X
G 2.2	formuleert leerpunten op basis van evaluatie van het eigen functioneren	X	X	X	X	X
G 2.3	stuurt op basis van feedback zijn eigen handelen bij	X	X	X	X	X
G 2.4	geeft zijn professioneel handelen permanent en actief vorm op basis van zelfreflectie en	X	X	X	X	X

	deskundigheidsontwikkeling					
G 2.5	kijkt kritisch ten aanzien van de werking van de eigen organisatie		X		X	
G 2.6	formuleert op basis van analyse en reflectie constructieve bedenkingen met betrekking tot de doelgroep en de eigen werking		X	X	X	X
G 3.1	leert systematisch vanuit eigen ervaring en vanuit ervaring van anderen	X	X	X	X	X
G 3.2	houdt vakkennis op peil door middel van zelfstudie, bijscholing...					X
G 3.3	past nieuwe inzichten onmiddellijk toe en ziet praktijkmogelijkheden		X	X	X	X
G 3.4	vertaalt tegenslagen in leerpunten	X	X	X	X	X
G 3.5	zoekt naar aanvullende en nieuwe informatie, naar nieuwe toepassingen, verklaringen, verbanden, inzichten	X	X	X	X	X
BC 1.1	verduidelijkt zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen	X	X	X	X	X
BC 1.2	argumenteert zowel mondeling als schriftelijk eigen ideeën en meningen	X	X	X	X	X
BC 1.5	hanteert op een effectieve en efficiënte wijze communicatieve vaardigheden in de omgang met de andere	X	X	X	(X)	(X)
BC 2.1	verzamelt en verwerkt doelgericht informatie vanuit verschillende bronnen	X	X	X		
BC 2.2	hanteert ICT-mogelijkheden functioneel	X				
BC 2.3	brengh informatie uit verschillende bronnen samen en kadert deze in een ruimere context	X	X	X	X	X
BC 2.4	bouwt een redenering op, gebaseerd op theoretische en methodische inzichten		X	X	X	X
BC 2.6	gaat kritisch om met informatiebronnen				X	X
BC 2.7	refereert correct					X
BC 2.9	presenteert informatie op een duidelijke en correcte manier	X	X	X	X	X
BC 3.1	hanteert verschillende methoden en technieken om probleemsituaties te analyseren, aan te pakken en de resultaten te evalueren		X	X	X	X
BC 3.2	past inzichten uit theoretische kaders en praktijkmodellen effectief toe		X	X	X	X
BC 3.3	handelt professioneel ten aanzien van cliënten en doelgroepen vanuit een inzicht in de eigenheid van de doelgroep en de werkterreinen		X	X	X	X

BC 3.4	koppelt nieuwe gegevens uit de praktijk aan reeds gekende situaties	X	X	X	X	X
BC 3.5	stemt de gekozen methoden op een creatieve wijze af op de situatie		X	X	X	X
BC 4.3	stimuleert de participatie- en inspraakmogelijkheden van de cliënt		X			
BC 4.4	ondersteunt bij het opbouwen en versterken van de netwerken van de cliënt		X			
BC 5.1	gaat discreet om met informatie van de cliënt / het netwerk van de cliënt	X	X	X	(X)	(X)
BC 5.2	houdt rekening met deontologische afspraken en kaders (beroepsgeheim, meldingsplicht, rechtspositie...)				X	X
BC 5.3	is zich bewust van zijn eigen handelen, eigen waarden en normen	X	X	X	X	X
BC 6.1	relatieveert zijn waarden en normen	X	X	X	(X)	(X)
BC 6.2	staat open voor andere culturen, waarden en normen	X	X	X	(X)	(X)
BC 6.4	werkt constructief samen met personen met andere opvattingen en waarden			X		
BSC 1.1.1	heeft zicht op de eigenheid van de cliënt	X	X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.1.2	schept een groeibevorderend opvoedings- en begeleidingsklimaat		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.1.3	stimuleert de cognitieve, emotionele, sociale en motorische ontwikkeling en ontplooiing		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.1.4	benadert de cliënt in relatie tot zijn sociale context		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.1.5	bouwt een vertrouwensrelatie op met de cliënt in zijn sociale context		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.1.6	hanteert een gepast evenwicht tussen afstand en nabijheid		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.2.1	heeft zicht op zijn eigen begeleidingsstijl		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.2.2	past zijn begeleidingsstijl aan in functie van de doelgroep en de situatie		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.2.3	hanteert een probleemoplossende begeleidingsstijl		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.2.4	hanteert een coachende begeleidingsstijl		X	(X)	(X)	(X)
BSC 1.2.5	evalueert het eigen aandeel in de begeleidingsrelatie	X	X	X	X	X
BSC 1.3.1	hanteert bewust en doelgericht specifieke methoden		X	X	X	X
BSC 1.3.2	onderbouwt keuzes voor bepaalde methoden vanuit theoretische, (ortho)(ped)agogische en ethische kaders		X	X	X	X

BSC 1.3.3	analyseert (ortho)(ped)agogische vraagstellingen in interactie met de cliënten en hun context		X	X	X	X
BSC 1.3.4	herformuleert (ortho)(ped)agogische vragen in interactie met de cliënten en hun context		X	X	X	X
BSC 1.3.5	werkt planmatig vanuit emancipatorisch perspectief		X	X	X	X
BSC 1.3.6	werkt veranderingsstrategieën uit, afgestemd op de kenmerken van de cliënt en zijn context				X	X
BSC 1.3.8	verwijst gericht door indien nodig		X	X	X	X
BSC 2.1.1	analyseert adequaat een situatie	X	X	X	X	(X)
BSC 2.1.2	formuleert haalbare doelstellingen op basis van de situatieanalyse				X	X
BSC 2.1.3	realiseert de doelstellingen op een systematische wijze				X	X
BSC 2.1.4	evalueert proces – en productgericht				X	X
BSC 2.2.1	organiseert woon-, leer-, werk- en vrijetijdsactiviteiten op methodische wijze		X	X	X	X
BSC 2.2.2	begeleidt woon-, leer-, werk- en vrijetijdsactiviteiten op methodische wijze		X	X	X	X
BSC 2.2.3	verleent de noodzakelijke lichamelijke verzorging / heeft oog voor persoonlijke hygiëne van de cliënt		X	X	X	X
BSC 2.2.4	verricht correct en adequaat de noodzakelijke cliëntgebonden administratieve taken o.a. budget			X	(X)	(X)
BSC 2.3.1	past theorieën en werkmodellen rond groepsdynamica adequaat toe		X	X	X	X
BSC 2.3.2	hanteert groepsdynamische processen		X	X	X	X
BSC 2.3.3	hanteert het evenwicht tussen groepsgericht en persoonsgericht werken		X	X	X	X
BSC 2.3.4	anticipeert op probleemsituaties en conflicten		X	X	X	X
BSC 2.3.5	leidt vergaderingen		X	X	X	X
BSC 3.1.1	past theorieën en werkmodellen van samenwerking adequaat toe			X	(X)	(X)
BSC 3.1.2	hanteert adequaat groeps- en organisatieprocessen in functie van de samenwerking			X	(X)	(X)
BSC 3.1.3	neemt specifieke verantwoordelijkheden op in functie van een gezamenlijk doel/te bereiken resultaat				X	X
BSC 3.1.4	komt tot constructieve oplossingen/veranderingen, rekening houdend met de inbreng van de andere en de situatie			X	X	X
BSC 3.2.1	leeft afspraken correct na	X	(X)	(X)	(X)	(X)

BSC 3.2.2	overziet de consequenties van zijn handelingen voor collega's	X	X	X	(X)	(X)
BSC 3.2.3	stemt zijn werkzaamheden af met rechtstreekse collega's en andere disciplines	X	X	X	X	X
BSC 3.3.1	rapporteert mondeling en schriftelijk aan collega's	X	X	X	X	X
BSC 3.3.2	bespreekt zijn eigen handelen met collega's	X	X	X	X	X
BSC 3.3.3	neemt actief deel aan het teamoverleg			X	X	X
BSC 3.3.4	maakt op professionele wijze verslag van overlegmomenten			X	X	X
BSC 3.3.5	gaat zorgzaam om met collega's en stimuleert, motiveert en enthousiasmeert hen			X	X	X
BSC 3.3.7	profileert zich in team, rekening houdend met zijn mandaat			X	X	X
BSC 3.4.1	plaatst zichzelf binnen de werking van de organisatie	X	X	X	(X)	(X)
BSC 3.4.2	handelt conform de beleidsvisie van de organisatie	X	X	X	(X)	(X)
BSC 3.4.3	stelt zich loyaal en constructief kritisch op ten aanzien van de eigen organisatie			X	(X)	(X)
BSC 3.4.4	denkt actief mee aan de kwaliteitsverbetering op groeps- en organisatieniveau				X	
BSC 3.4.6	volgt de maatschappelijke en beleidsmatige evoluties in de eigen sector en de samenleving op				X	
BSC 4.1	verzamelt relevante informatie in functie van de beeldvorming van de cliënt		X	(X)	(X)	(X)
BSC 4.2	signaleert ontwikkelingen en/of veranderingen in het gedrag van de cliënt	X	X	X	X	X
BSC 4.4	denkt mee in functie van de opmaak en de uitvoering van een handelingsplanning		X	X	X	X
BSC 4.5	levert een bijdrage aan het omschrijven van de doelen, de methoden en de middelen die inspelen op de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt		X	X	X	X
BSC 4.6	neemt deel aan de evaluatie en het optimaliseren van de doelen, methoden en middelen in functie van de vragen en noden van de cliënt / het netwerk van de cliënt		X	X	X	X
BSC 5.1	heeft zicht op de netwerken van de cliënt		X	(X)	(X)	(X)
BSC 5.2	werkt verbindend					X
BSC 5.3	gaat een professionele alliantie met de netwerken van de cliënt aan					X
BSC 5.4	bewaakt samen met de cliënt de kwaliteit en de duurzaamheid van de netwerken					X
BSC 5.5	behartigt de belangen van de cliënt en zijn netwerk					X

BSC 5.6	communiceert/overlegt op gepaste wijze met relevante betrokkenen van het netwerk					X
BSC 6.1	signaleert risicofactoren		X	X	X	X
BSC 6.2	onderneemt preventieve acties in dagelijkse situaties om problemen te voorkomen of om problemen in te dijken		X	X	X	X
BSC 6.3	handelt preventief in het kader van de individuele begeleiding		X	X	X	X

Bijlage 10 bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

Bijlage XXXII bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2007 betreffende de modulaire structuur van de studiegebieden van het hoger beroepsonderwijs

---

BIJLAGE XXXII. – De modulaire opleiding “Orthopedagogie” VSPW Kortrijk

---

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

1 september 2015

3.23.2 Beroepspraktijk 1

3.23.2.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module omvat werkplekieren in een authentieke context met inbegrip van individuele en klassikale begeleiding. De cursist werkt op de werkplek aan de generieke, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties die in deze module worden nagestreefd. De cursist toont het groeiproces en de verworven competenties aan en maakt deze transparant aan de hand van coachingsgesprekken met de begeleidende leraar en de werkbegeleider, een documentatiemap, casusbespreking, begeleide interviews, ...

In deze eerste module staat de cursist stil bij het eigen functioneren en de taken van een opvoeder-begeleider. De klemtoon voor deze module ligt op de basisattitudes en de zelfkennis.

3.23.2.2 Instapvereisten voor de module

Er zijn geen bijkomende instapvereisten.

3.23.2.3 Omvang van de module

80 lestijden.

3.23.2.4 Beoogde competenties

Voor een overzicht van de beoogde competenties verwijzen we naar bovenstaande tabel.

3.23.3 Beroepspraktijk 2

3.23.3.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module omvat werkplekieren in een authentieke context met inbegrip van individuele en klassikale begeleiding. De cursist werkt op de praktijkplaats aan de

generieke, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties die in deze module worden nagestreefd. De cursist toont op de werkplek het groeiproces en de verworven competenties aan en maakt deze transparant aan de hand van coachingsgesprekken met de leraar beroepspraktijk en de werkbegeleider, een documentatiemap, casusbespreking, begeleide interviews, ...

In deze tweede module doet de cursist op basis van een persoonlijk ontwikkelingsplan aan zelfhantering. Op basis van een grondige analyse van het eigen functioneren als opvoeder-begeleider in de voorgaande module kiest de cursist één of meerdere werkpunten in de omgang met de cliënt uit die via het persoonlijk ontwikkelingsplan verder tot ontwikkeling worden gebracht.

3.23.3.2 Instapvereisten voor de module

De cursist heeft de competenties van Beroepspraktijk 1 verworven.

3.23.3.3 Omvang van de module

100 lestijden.

3.23.3.4 Beoogde competenties

Voor een overzicht van de beoogde competenties verwijzen we naar bovenstaande tabel.

3.23.4 Beroepspraktijk 3

3.23.4.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module omvat werkplekleren in een authentieke context met inbegrip van individuele en klassikale begeleiding. De cursist werkt op de praktijkplaats aan de generieke, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties die in deze module worden nagestreefd. De cursist toont op de werkplek het groeiproces en de verworven competenties aan en maakt deze transparant aan de hand van coachingsgesprekken met de leraar beroepspraktijk en de werkbegeleider, een documentatiemap, casusbespreking, begeleide interviews, ...

In deze derde module doet de cursist op basis van een persoonlijk ontwikkelingsplan aan zelfhantering. Op basis van een grondige analyse van het eigen functioneren als opvoeder-begeleider in de voorgaande module(s) kiest de cursist één of meerdere werkpunten in de omgang met collega's uit die via het persoonlijk ontwikkelingsplan verder tot ontwikkeling worden gebracht.

3.23.4.2 Instapvereisten voor de module

De cursist heeft de competenties van Beroepspraktijk 2 verworven.

3.23.4.3 Omvang van de module

100 lestijden.

3.23.4.4 Beoogde competenties

Voor een overzicht van de beoogde competenties verwijzen we naar bovenstaande tabel.

3.23.5 Beroepspraktijk 4

3.23.5.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module omvat werkplekleren in een authentieke context met inbegrip van individuele en klassikale begeleiding. De cursist werkt op de praktijkplaats aan de generieke, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties die in deze module worden nagestreefd. De cursist toont op de werkplek het groeiproces en de verworven competenties aan en maakt deze transparant aan de hand van coachingsgesprekken met de leraar beroepspraktijk en de werkbegeleider, een documentatiemap, casusbespreking, begeleide interviews, ...

In deze vierde module bereidt de cursist een (ortho)(ped)agogisch veranderingsproces voor. In deze module speelt de cursist in op een actuele nood of behoefte uit een organisatie in het (ortho)(ped)agogische werkveld en bereidt hij het bieden van een antwoord op deze uitdaging voor. De cursist analyseert de situatie en onderbouwt zijn opzet. Hij plant de voorbereiding van het (ortho)(ped)agogisch proces in samenspraak met het team en zoveel mogelijk samen met de cliënten en initieert het proces.

3.23.5.2 Instapvereisten voor de module

De cursist heeft de competenties van Beroepspraktijk 3 verworven.

3.23.5.3 Omvang van de module

100 lestijden.

3.23.5.4 Beoogde competenties

Voor een overzicht van de beoogde competenties verwijzen we naar bovenstaande tabel.

3.23.6 Beroepspraktijk 5

3.23.6.1 Situering van de module in de opleiding

Deze module omvat werkplekleren in een authentieke context met inbegrip van individuele en klassikale begeleiding. De cursist werkt op de praktijkplaats aan de generieke, algemeen beroepsgerichte en beroepsspecifieke competenties die in deze

module worden nagestreefd. De cursist toont op de werkplek het groeiproces en de verworven competenties aan en maakt deze transparant aan de hand van coachingsgesprekken met de leraar beroepspraktijk en de werkbegeleider, een documentatiemap, casusbespreking, begeleide intervisies, ...

De vijfde en laatste module beroepspraktijk is tweeledig. Enerzijds zet de cursist het gerichte veranderingsproces op de eigen werkplek verder. Daarnaast blik de cursist, vanuit een metaperspectief (in het kader van levenslang leren) terug op de verworven competenties doorheen het opleidingstraject. De cursist stelt dit reflectieproces voor aan een commissie waaraan ook externe juryleden uit het werkveld deelnemen (geïntegreerde toetsing).

3.23.6.2 Instapvereisten voor de module

De cursist heeft de competenties van Beroepspraktijk 4 verworven.

3.23.6.3 Omvang van de module

100 lestijden.

3.23.6.4 Beoogde competenties

Voor een overzicht van de beoogde competenties verwijzen we naar bovenstaande tabel.

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van .../.../... tot wijziging van de regelgeving betreffende de studiebekrachtiging, de organisatie van het opleidingsaanbod en de modulaire structuur van het hoger beroepsonderwijs en het secundair volwassenenonderwijs voor het studiegebied personenzorg

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS